

בש"פ 600/22 - עמית כהן מוזס נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 600/22

לפני: כבוד השופט ש' שוחט

העורר: עמית כהן מוזס

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי באר-שבע
ב-מ"ת 21049-11-21 שניתנה על ידי כב' השופט נ'
אבו טהה

תאריך הישיבה: ל' בשבט התשפ"ב (1.2.2022)

בשם העורר: עו"ד פאולה ברוש

בשם המשיבה: עו"ד עינת גדעוני

החלטה

1. ערר על החלטתו של בית משפט המחוזי בבאר שבע במ"ת 21049-11-21 (כב' השופט נ' אבו טהה), מיום 20.1.2022, בה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

2. כתב האישום שהוגש נגד העורר, אשר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ולעילת מעצר נגדו, מייחס לו עבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית ועבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

3. בית המשפט המחוזי סמך את החלטתו לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו על כך שמדובר
עמוד 1

בעבירות חמורות, שמקימות עילת מעצר סטטוטורית ומחייבות ככלל מעצר עד תום ההליכים המשפטיים; על מסוכנותו הגבוהה שנלמדת מסוג הסם (קוקאין) והכמות שהוחזקה על-ידו (מעל 440 גרם); מנסיבות ביצוע העבירה - העורר ניסה להימלט מהשוטרים שהגיעו לפתח ביתו; הערכת שירות המבחן בעניינו לפיה קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות של התנהגות עוברת חוק ולביצוע עבירות נוספות בתחום הסמים.

בשונה מהמלצת שירות המבחן, לפיה יש להפנות את העורר למסגרת טיפולית, סבר בית המשפט המחוזי, כאמור, כי יש לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו.

4. לטענת באת-כוח העורר, שגה בית המשפט המחוזי עת דחה את עמדתו של שירות המבחן לפיה תיבחן האפשרות לשלבו במסגרת טיפולית, טרם החלטה בעניין המעצר. באת-כוח העורר נסמכה על המלצת שירות המבחן, בה הוצע לשקול להפנות את העורר למסגרת ייעודית לצעירים, שמתמודדים עם התמכרויות, זאת נוכח התרשמותו, כי השילוב יסייע בהפחתת הסיכון שנשקף ממנו ויאפשר לו לרכוש מיומנויות בסיסיות ובכך לשקם את חייו. באת-כוח העורר הפנתה בהקשר זה לבש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סוויסה, פ"ד סד(3) 101 (2011) (להלן: עניין סוויסה), שם נקבעו החריגים לכלל לפיו "העיתוי הראוי לגמילה מסמים הוא בשלב גזירת הדין וריצוי העונש", להבדיל משלב המעצר, ולמקרים שבהם הוחלט על שחרור להליך טיפולי בשלב המעצר, אף מבלי שהתקיימו התנאים שנקבעו בעניין סוויסה (בש"פ 4336/19 ביאדגלין נ' מדינת ישראל (4.7.2019) (להלן: עניין ביאדגלין); בש"פ 6504/03 מדינת ישראל נ' חביב, פ"ד נז(5) 865 (2003); בש"פ 3859/05 תורגמן נ' מדינת ישראל (3.5.2005)). לדבריה, העורר, בחור צעיר ללא עבר פלילי עם נסיבות חיים מורכבות, עונה על שניים מתוך שלושת התנאים שנקבעו בעניין סוויסה והראוי היה לשחררו ולשלבו בהליך הטיפול שמוצע בתסקיר. הגם שאין באפשרותה לדעת אם הליך השיקום יצליח אם לאו גרסה, כי יש לתת בידי העורר את ההזדמנות.

5. מנגד, באת-כוח המשיבה ביקשה לדחות את הערר. לגישתה החלטת בית המשפט המחוזי שקולה ומאוזנת. מדובר במעשה חמור, בכמות סמים גדולה עם אינדיקציה לסחר ולכך מתלווה גם ניסיון ההימלטות. בכל אלה יש לשיטתה כדי להקים עילת מעצר סטטוטורית ואין בגילו של העורר, עברו הנקי ונסיבותיו האישיות כדי להביא לחלופה המוצעת. לדבריה, העורר מעורב בעבירות נוספות ואת העבירות הנוכחיות ביצע כשתלוי ועומד נגדו כתב אישום בגין העבירות הנוספות. לגישתה, התסקיר לא מצביע על סיכויי הצלחה גבוהים וההמלצה היא גבולית.

6. לאחר שעיינתי בערר ולאחר ששקלתי את נימוקיו בכובד ראש, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר - להידחות.

7. בית המשפט בעניין סוויסה קבע שלושה תנאים מצטברים, שבהתקיימם או למצער בהתקיים שניים מתוכם, יוכל בית המשפט להורות על שחרור נאשם להליך טיפולי בשלב המעצר: הראשון - כאשר הנאשם החל בגמילה עוד לפני שביצע את העבירה שבגינה נעצר; השני - כאשר פוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה הוא גבוה; והשלישי - כאשר יש בהליך הגמילה כדי לתת מענה הולם למסוכנות שנשקפת מן הנאשם.

8. בעניינו - גילו הצעיר של העורר, היותו מכור לסמים, עברו הפלילי הנקי (ללא הרשעות) והשלב בו נמצא ההליך הפלילי - עם הגשת כתב אישום והגשת בקשה למעצר עד תום ההליכים - מטילים את הכף לעבר קבלת הבקשה. מנגד, העורר טרם החל הליך גמילה כך שלא מתקיים התנאי הראשון והעיקרי מבין שלושת התנאים שנקבעו בעניין

סוויסה. אשר לתנאים השני והשלישי - קריאה בין השורות של תסקיר שירות המבחן מעלה, כי המלצת השירות אינה חד משמעית ולא מצביעה על סיכויי הצלחה גבוהים. שירות המבחן רק מעריך, כי שילוב העורר במסגרת הטיפולית המוצעת "יסייע בהפחתת הסיכון הנשקף ממנו וכן תאפשר לו לרכוש מיומנויות ולשקם את חייו". משכך, המליץ שירות 00 בשלים ודפוסי חשיבה ילדותיים, כאשר ניכר כי אינו לחלוטין מבין את חומרת העבירות בהן מואשם וכן אינו מחובר לגמרי למצבו המשפטי, נעדר כישורי חיים ובעל כוחות דלים ויכולת מוגבלת לעמוד בגבולות מסגרת ובדרישות (הדברים נלמדים, בין היתר, מאי-השלמת שירות צבאי והיעדר קיומה של מסגרת תעסוקתית ברבות השנים). אפיונים אלה עוררו בקרב עורכי התסקיר ספק ביכולתו של העורר לעמוד במסגרת נוקשה. משכך, יש לתמוה, בכל הכבוד, על השקלול הסופי וההמלצה של שירות המבחן לשלבו במסגרת טיפולית מהסוג המוצע, שכידוע אין לראותה כחלופת מעצר הרמטית בוודאי על רקע ההערכה, כי קיימת בעניינו של העורר רמת סיכון גבוהה להתנהגות עוברת חוק ולביצוע עבירות נוספות בתחום הסמים. אם לא די בכך, נגד העורר תלויים ועומדים שני כתבי אישום, האחד מיום 2.5.2021, בגין הסגת גבול תוך נשיאת נשק, היזק לרכוש במזיד, חבלה במזיד לרכב, החזקת אגרופן או סכין שלא כדין; והשני מיום 31.10.2021, בגין החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית. למרות מודעותו של העורר לשני כתבי האישום התלויים ועומדים נגדו ולמצער על כוונה להגישם (האחד הוגש חמישה חודשים לפני ביצוע העבירות מושא כתב האישום), לא היה בכך כדי להרתיע אותו מלבצע את העבירות מושא כתב האישום (העורר נעצר ביום 30.10.2021). בהינתן כל אלה, עם כל הרצון הטוב, התוצאה אליה הגיע בית המשפט המחוזי מתבקשת ואיני רואה מקום להתערב בה.

9. במהלך הדיון לפני הפנתה באת-כוח העורר לעניין ביאדגלין, שם לטענתה בחן בית המשפט את המקרה שלפניו בשונה מ'הפרספקטיבה' שהוצגה בהלכת סוויסה. אין הנדון דומה לראייה. בעניין ביאדגלין סבר בית המשפט, כי העורר מתאים לשחרור לחלופת מעצר ללא קשר לנושא הטיפול. עוד נקבע, כי מתקיימים לפחות חלק מהתנאים שנקבעו בהלכת סוויסה. פרט לאמור, שירות המבחן שם התרשם כי העורר מכיר במחירים שוליים להתמכרותו ולדפוסים העבריינים בחייו ואכן מעוניין להשתלב בטיפול. נוסף לכך, בעניין ביאדגלין נקבע, כי מסוכנות העורר אינה על הצד הגבוה. לא כך העורר שלפנינו - שאינו מבין את חומרת מעשיו ואינו מודע באופן מלא למצבו המשפטי. יתרה מכך, בתסקיר שלפני אף אין אינדיקציה לכך שהעורר הביע רצון או בקשה להשתלב בהליך טיפולי.

הערר נדחה, אפוא.

ניתנה היום, ה' באדר א' התשפ"ב (6.2.2022).

ש ו פ ט